ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ /ԳՐԱԲԱՐ/ /ՄՈԴՈՒԼ 1/

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈԴՈՒԼ	ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ /ԳՐԱԲԱՐ/ /ՄՈԴՈՒԼ 1/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1708B4/08.1, 4 ՄՈԴՈՒԼ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻՆՊԱՏԱԿԸ	Դասընթացի նպատակնէուսանողներինհիմնավորգիտե-լիքներտալ 5-12-րդդդ. գրականությամբավանդվածհինհայե-րենի /գրաբար/ հնչյունականհամակարգիիրողություն-ներիվերաբերյալ, - ծանոթացնելգրաբարբնագրերումգրությաննարտասա-նությանգոյությունունեցողտարբերություններին /պատ-մականհնչյունափոխություններ/, - հստակպատկերացումձևավորելգրաբարիգոյականիթվի, հոլովինհոլովմանքերականակարգերիարտա-հայտմանմասին, գոյականներիհոլովմանօրինաչա-փություններինհոլովականանկանոնությանդրսևորումների, - մշակելնհղկելգրաբարբնագրերիընթերցանությաննթարգմանությանտեխնիկան:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	• ԳԻՏԵԼԻՔ. - նկարագրելևբնութագրելգրաբարիհնչյունական–արտա-սանականառանձնահատկությունները, - բացատրելբառակազմությանհիմնականդրսևորումները, գոյականներիհոլովմանօրինաչափությունները, դրան-ցիցկատարվողշեղում-ներնուքերականականանկանոնությունները: • ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ. - ընթերցել, հասկանալ, մեկնաբանելև թարգմանել գրաբարբնագրերը, -համեմատել և հստակտարբերակելգրաբարիու արդիհայերենիհամարժեքլեզվաքերականական իրողությունները: • ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ. - Եզրահանգումներ անելհինևնորհայերեններինհնչյունական, բառայիննհո-լովմանքերականականիրողություններիտարբե-րությունների և ընդհանրություններիմասին, - ձեռքբերելգրաբարբնագրերըճիշտըմբռնելու և թարգմանելուկարողություն, - խուսափելարտասանականուքերականականսխալ-ներից:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	• ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ՝ 5 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ՝ 48 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ՝ 8 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ՝ 24 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄԵՐ՝ 3
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական գիտելիքներ հինգրականհայերենիմասին՝ավագդպրոցիչափորոշիչներինհամապատասխան:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	դասախոսություն, ինքնուրույն, անհատականնխմբայինաշխատանք գործնականաշխատանք
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	1. Հին գրական հայերեն /գրաբար/ դասընթացի առար - կան, խնդիրները և նպատակը: 1.1 Պատմական ակնարկ գրաբարի, նրանով ավանդված գրականության սեռաժանրային դրսևորումների մասին 2. Գրաբարի հնչյունական համակարգի առանձնահատ - կությունները 2.1. Գրաբարի այբուբենը. տառերի անվանումը, թվային արժեքը և արտասանությունը 2.2. Արտասանական կանոններ, շեշտից կախված հնչյու- նափոխություն 3. Անունների թվի քերականական կարգը 4. Հոլով եւ հոլովում. հոլովների կազմությունը գրա- բարում /եզակի թիվ/ 4.1. Հոլով եւ հոլովում. հոլովների կազմությունը գրաբա- րում /հոգնակի թիվ/ 5. Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ 5.1.Ե ներդրական հոլովում 5.2. Ա ներդրական հոլովում 5.3.Ու վերջադրական հոլովում 5.4. Ո վերջադրական հոլովում 5.5. Ա վերջադրական հոլովում 5.6. Ի վերջադրական հոլովում 6. Գոյականի հոլովումը. խառը հոլովումներ 6.1. Ի-Ա վերջադրական հոլովում 6.2. Ի-Ա ներդրական հոլովում 6.3. Ո-Ա վերջադրական հոլովում 7. Անկանոն հոլովումներ 8. Համանունների հոլովումը 9. Գոյականիառկայացմանքերականականկարգը
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
ՀԻՄՆԱԿԱՆ	1. Ավետիսյան Հ., Ղազարյան Ռ., Գրաբարիձեռնարկ, Եր., 1976, էջեր 3-10, 49-100 2. Խաչատրյան Լ., Թոսունյան Գ., Գրաբարիդասագիրք, Եր., 2014, էջեր 3 - 80
ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ	1. ԱբրահամյանԱ., Գրաբարիձեռնարկ, Եր., 1976, էջեր 3-57 2. Մկրտչյան Է.,Գրաբարիդասընթաց, Եր., 2008, էջեր 3-45 3. Խաչատրյան Լ., Գրաբարիուսումնական բառարան, Եր., 2013

	4. Հովհաննիսյան Վ. Գրաբարիուղեցույց, Եր., 2002
ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ	Գրավոր ամփոփիչ ստուգում, Ընթացիկ գրավորստուգում, Անհատական գրավորաշխատանք՝ յուրաքանչյուրը 100 միավորառավելագույնար-ժեքով: Հարցատոմսը՝ 3 հարցից՝ երկու 30 և մեկ 40 միավորկշիռներով:
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	1. Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախումներ) 2. Բաղադրիչ 2 – 20% (ընթացիկ ակտիվություն) 3. Բաղադրիչ 3 – 70% (ամփոփիչ ստուգում)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ 5/150

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային Ժամեր			Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա- ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա-ժամանակը
		Դասախոսություն	Սեմինար	Գործնական		
1.	Հինգրականհայերեն /գրաբար/ դասընթացիառարկանխնդիրներընպատակը: Պատմականակնարկգրաբարի, նրանովավանդ-վածգրականությանսեռաժանրայինդրսևորում-ներիմասին	2			4	6
2.	Գրաբարի հնչյունական համակարգի առանձ-նահատկությունները	2			4	6
3.	Գրաբարի այբուբենը. տառերի անվանումը, թվային արժեքը և արտասանությունը			2	4	6
4.	Արտասանական կանոններ, շեշտից կախված հնչյունափոխություն			2	4	6
5.	Գրաբարի անուն խոսքի մասերը, նրանց հիմ-նական քերականական առանձնահատկու-թյունները: Գոյականների հոլովման համա-կարգը. ներքին/արտաքին, պարզ/խառը հոլո-վումներ:	2			4	6
6.	Անունների թվի քերականական կարգը			2	3	5
7.	Հոլով և հոլովում. հոլովների կազմությունը գրաբարում /եզակի թիվ/			2	4	6
8.	Հոլով և հոլովում. հոլովների կազմությունը գրաբարում /հոգնակի թիվ/			2	4	6
9.	Աշխատանք բնագրի վրա			2	4	6
10.	Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ, Ե ներդրական հոլովում			2	3	5
11.	Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ, Ա ներդրական հոլովում			2	4	6

12.	Աշխատանք բնագրի վրա			2	4	6
13.	Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ, Ու վերջադրական հոլովում			2	3	5
14.	Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ, Ո վերջադրական հոլովում			2	4	6
15.	Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ. Ա վերջադրական հոլովում			2	4	6
16.	Գոյականի հոլովումը. պարզ հոլովումներ. Ի վերջադրական հոլովում			2	3	5
17.	Գոյականի հոլովումը. խառը հոլովումներ, Ի-Ա վերջադրական հոլովում			2	4	6
18.	Գոյականի հոլովումը. խառը հոլովումներ, Ի-Ա ներդրական հոլովում			2	4	6
19.	Գոյականի հոլովումը. խառը հոլովումներ, Ո-Ա վերջադրական հոլովում			2	4	6
20.	Անկանոն հոլովումները	2			4	6
21.	Անկանոն հոլովումներ			2	4	6
22.	Համանունների հոլովումը			2	4	6
23.	Գոյականիառկայացմանքերակ. կարգը			2	4	6
Ընթացիկ ստուգում						6
Ամփոփիչ ստուգում						10
Ընդամենը						150